

Mehmet SILAY

SUDAN SEVDASI¹

Ülkenin asıl adı "Biled-us Sudan" yani "Siyahların ülkesi" dir. Osmanlıya unutulmaz hizmetleriyle Zenci Musa ve Dr. Turabileri yetiştiren kültür iklimi. Çöller, Yüksek platolar, geniş ve verimli ovaların ufuk çizgisine kadar uzandığı, kıtanın en geniş memleketiydi. Daha dün kadar 2.5 milyon kilometre yüzölçümüyle Afrika'nın en büyük ülkesiydi. Ancak 9 Temmuz 2011 tarihinde sömürgeci Haçlılarla Siyonistler Sudanın ayrılmaz bir parçasını " Güney Sudan" adıyla ondan kopardılar. Şimdi Kara Kıtanın en geniş ülkesi olma rekoru Cezair'de. Sudanın güneyi ekvatora yaklaşırken, kuzeyi Büyük Sahra ile kuşatılmıştır.

Hıristiyanların azınlık olarak yaşadığı Sudanda halkın kahir ekseriyeti Müslümandır.

Kıtayı boydan boya sulayan Nil nehri, Mısır gibi Sudanın'da hayat damarıdır. Güneyde göller bölgesinden- Viktorya gölünden doğan beyaz ve mavi nil nehirleri orta Sudan daki başkent Hartumda birleşirler.

Kurban bayramında Yardım elinin 3 yıl önce açtığı yetimhanedeki yavrularımızla birlikte olmak ve bayramı birlikte yaşamak istedik.

Ulusal yayında takip ediyoruz. Bayram öncesi Altmışınca Cadde yani Şa'r Sittinde büyük bir hükümeti protesto mitingi yapıldı. Güney Sudan ülkeden kopartılınca petrol fiyatı iki misline çıkmış. Çoğu fakir fukaradan oluşan kalabalık, provakatörlerin desteğiyle, ellerinde taş ve sopalarla yürüyüşe geçtiler. Miting kontrolden çıktı. Polis taş yağmuruna tutuldu.

Bütün yol kenarlarında reklam panoları ve trafik ışıkları kırıldı. Çevre tahribine engel olan güvenlik kuvvetleriyle çatışmaya girdiler. Karambolde 35 kişi hayatını kaybetti.

O zaman Türk Dışişleri mecbur olmayanların Sudan'a gitmemesini duyuruyordu. Yakın çevremiz de "can güvenliği olmayan Sudan'a gitmeyin!" diyorlardı. Kararlıydık, umudumuzu hiç yitirmedik.

Oysa gösteriler lokal bir olaydı. Gösteriler, Taksimdeki Gezi parkı olaylarının Sudan versiyonuydu. Devlet ağırlığını koydu, olaylar bitti.

Bizler de Sudan'a doğru ibadet bilinci içinde yola çıkıyorduk.

Uçağa atlıyoruz ve İstanbuldan Hartuma kavuşmamız sadece dört saat sürüyor.

Sakin bir gecenin ardından Afrika güneşinin parladığı ilk sabah, çocuklarımızla birlikte kahvaltı salonundaydık. Onları bahçede, sınıflarda ve mescitte yakından tanımaya başladık. Meğer onlar bizi daha çok merak ederlermiş.

EL MEDRESETUL İSTANBUL

Müdürümüz Mersinli Hasan Hafızoğlu görevlilere sesleniyor. "Yalla Tecmeunnes!"-Haydi milleti toplayın!

12 Ekim 2013. Kahvaltıdan sonra Yetimler Külliyesinin Sudanlı Zenci Musa kütüphanesinde toplanıyoruz. Hasan bey bize dönüyor o mülayim ve şefkatli sesiyle:

" Arkadaşlar hoş geldiniz, yüreklerinizle geldiniz. Siz Sudan'a Bayramlarımızı Kurban etmeye geldiniz! "

Tanışma toplantımızda hasan beyin konuşması hep böyle bizim için tüm etkileyciliğiyle sürüyordu. Avluda bağırarak koşuşturan çocuklar bizim ilgi odağımızdı. Bu yavruların hepsi de yetimdi.

Kapının alınlığında yalnız erkek çocukların eğitim gördüğü bu Mektebul Eytam'ın adı "El Medresetul İstanbul" idi. Burası bir parasız özel okuldu. Sudan makamlarının da hayranlıkla takip ettikleri, izledikleri bu koca Külliye'nin kuruluşu ilk kurban bağışıyla başlamış. yapıldıktan sonra bu mekanı bir kere görenler buradan ilgi ve irtibatlarını kesememişler.

İnşaatı sadece 18 ayda bitirilen külliye'nin iç donanımı tamamlanmış. Akabe vakfının gönüllüleri, Sudanın bakım ve eğitime muhtaç yetim yavrularını uzak-yakın her köy ve

¹ Bu makale, 11-13 Mayıs 2014 tarihinde Eskişehir'de düzenlenen 'Türk Dünyası Sivil Toplum Zirvesi' nde bildiri olarak sunulmuştur.

mezradan toplamaya başlamışlar. Yerli Nobyanların gözünde bu hayra her el atan, katkıda bulunan saygın birer kahraman kesildiler. Bu hayrın önderlerinden Avukat Cemil Hocayı yerliler şükranla ve duayla anıyorlar. Çocukların hepsi de baba ve anaları iç savaşta işgalci emperyalist programla katledilen Sudanın sahipsiz yetimleriydi. Ancak bir kısmının anneleri yaşıyordu.

Yıllarca Kara Kitanın en zengin ülkesi olan Sudan'a "Afrika'nın Gıda Sepeti" denirdi. Tüm komşu ülkeleri doyurduğu gibi ihracat da yapardı. Zengin petrol yatakları, altın ve uranyumun tespitiyle sömürgeci Avrupalılar daha zahmetsiz talan etmek için Sudanı parçalayarak yağmalamaya karar verdiler. Üç yıl önce Güneyden bir parça kopardılar. Yetmedi Darfuru da önce terörize ederek Sudandan koparmak istiyorlar. Yetimhanemizde çok sayıda darfurdan, arkalarında akbabaların beklediği çocuklar var.

Medresetul İstanbul bir özel okuldur. Yalnız sahipsiz yetimeri yetiştiren, koruyan ücretsiz bir ilim yuvası. Yegane desteğini de Anadolu Müslümanlarından alıyor. Bazen layüs'el konuşanlar oluyor "Yahu Türkiyede yetim yok mu da dışarıda yetimhane kurma zahmeti niye?" Var, memleketimizde de yetim evlatlarımız var. Hamdolsun onlar Çocuk Esirgeme kurumlarından Sevgi Evlerine kadar Devletin koruması altındalar. Bir Müslüman aydın tüm dünya Müslümanlarından sorumludur. Mü'min mü'minin velisidir. Bizi ayakta tutan bu bilinç.

Hele yurtdışından Türkiyeye bakıldığında büyük ve güçlü bir devlet olduğumuz görülüyor. Hamdolsun, en fakirimizin bile seviyeli bir hayat standardı var. Komşumuza verebileceğimiz bir dilim ekmeğimiz, bir bardak çayımız, yürekleri ısıtan bir tebessümümüz var. Avrupa Birliği ve Amerika'nın Sudanı terörist ilan etmesinin ardından gıda ve ekonomik ambargo uygulaması bu Afrika'nın en zengin ülkesini dünyadan tecrit etti. Afrikanın bu en zengin ülkesi bir "YOK" 'lar ülkesine döndü.

Medresetul İstanbul 6-7 yaşından itibaren aldığı yetimlere Sudan Milli eğitimine bağlı okullardan daha yüksek düzeyde eğitim veriyor.

Ülke çapında işsizlik ve eğitimsizlik yaygın. Türkiye'den üç kişi. Toplam 40 kişilik bir yönetici, öğretmen ve her kademedede 37 Sudanlı yardımcı personel Külliyyede hizmet veriyor. Sekiz Mürebbiye-koruyucu anne olarak gece gündüz çocuklarla birlikteler. Ayrıca bir psikolojik danışman çalışıyor. Ayda aldıkları maaş 100 dolar. Cümle kapısında kontrolü sağlayan dört bekçimiz var.

İdealist bir eğitimci olan Trabzonlu Kemal Bey gibi Arapça bilen ve aidiyet bilinci olan öğretmenlere Sudanda ihtiyaç var. Bir ay için Sudana gelen Kemal bey dört aydır çalışmaya aşkla devam ediyor. Yalnız bizim yetimler Kemal Bey sayesinde Türkçeyi Karadeniz şivesiyle öğreniyorlar. Benden söylemesi.(!)

YETİMHANEDEN GÖZLEMLER

Her gün sabaha doğru iki defa ezan okunuyor. Birincisi Teheccüd Ezanı. İkincisi saat 5.30 'a doğru sabah namazına davet eden ezan. İmamın arkasında iki uzun saf oluyoruz. Secdeye kapanan çocuk uyuyakalınca yanındaki bir yaş büyük arkadaşı kolundan çekerek onu ikinci rik'ate kaldırıyor. Kendi çocukluğumu ve memlekette torunlarımı hatırlıyorum. Kıyamadığım için onu derin uykusundan uyarıp namaza kaldırmakta ikilem içinde kalışımı hatırlıyorum. Onlar da bazen yetimhanedeki yavrular gibi secdece uyuyuverirlerdi.

Sudan'da beslenmede geleneksel gıda kuru bakliyatıdır. Yani Nohut, Mercimek, Bakla gibi. Biz Türkiye'den gelenler bu alışkanlığa zorunlu olarak bir çeşitlilik getirdik.

Tek tip beslenenler tek tip düşünürler. Çeşitli beslenenler farklı düşünürler veya farklı düşünmeye başlarlar.

Çoğu kırsaldan ve çölün derinliklerinden gelen çocuklar ayakkabı giymek istemiyorlar. Tembih ve takip ederek terlik ve ayakkabılar dağıtılıyor. Elleriyle, parmaklarını kullanarak avuçlarında yuvarlayarak yemek yiyen çocuklara kaşık kullanarak yemek öğretiliyor. Yemekten önce ve sonra ellerini yıkamayı öğretiyorlar. Akşam yemeğinden sonra dişler fırçalanıyor.

Sabah kahvaltıdan sonra avluda toplanan çocuklar önce Sudan milli marşını okuyorlar. Sonra Sosyal Gelişim Dersi oyunlarla, nüktelerle neş'e içinde başlıyor.

Hartumda hava sıcaklığı 45 derece. Saat 11-13 arası öğlen uykusuna, kayluleye geçiliyor. Bu vakitten sonra onları abdestlerini almış olarak mescitte görüyoruz.

Yöneticiler bu bayramın çok bereketli yaşanacağını söylüyorlar. Köy ve mezralarda yaşayan ailelere beyaz süt keçisi dağıtılıyor.

Şartlı bağışla Sudana gelen bir yol arkadaşımız iki adet Bir-ül May- Su kuyusu açtırıyor. Hem de kendi adını vermiyor. Esmâ-ül Hüsnadan ikisini tercih ediyor: Ya Latif ve Ya Şafi'. Terk edilen köy yeniden aynı alanda toplanmaya başlıyor. Çeşmenin açılışını duayla yapıyor ve etrafında fotoğraflar çektiriyoruz. Kardeşimizin hayrını Allah kabul etsin.

Programa göre bu bayramda ülkenin değişik bölgelerinde toplam 2750 hisse kurban kesiyoruz. Yerli davetçi arkadaşlarımızdan beşini işgalcilerin eliyle çıkarılan terörün kol gezdiği Güney Sudan ve Darfur'a görevli olarak gönderiyoruz. Yıllardır aynı yol tutuluyor. Amerikanın ajanlarıyla kışkırttığı iç savaş tarzındaki sun'i terör çıkartılan şehirlere ayda maaş olarak 100 dolar ödenen Nobyan kökenli siyahî arkadaşlarımız gidiyorlar.

Başkent Hartumda ve en fakir semt olan Ümmü Derman-Omdurman'da yetmiş kardeş ailemiz var. Bu yıl Türkiye'den bayramlarını yetimlere adayan toplam 34 kişi gelmişiz.

Psikolojik danışmanımız; "6 ile 11 yaş arasındaki, gün boyu birlikte olduğumuz yavrulara-yetimlere tensel temasınız olsun yani dokunun, başlarını okşayın, buna ihtiyaçları var, diyor. Birlikte oynayın ve onlara küçük bir hediyeniz olsun" diyor. Bizlerden gördükleri sevgiyle mutlu olur, rehabilite olurlar.

Hartum'da grip gibi başlayıp baş ağrısı, kusma, hafif ateşle devam eden Malarya-sıtma yaygın. Yarım saat süren bir testle teşhisi mümkün ve tedavisi de kolay. Külliyeimizin çevresine çit olarak dikilen ağaçlarla, seralarda damlama metoduyla sulama yapılıyor. Sivrisinek çoğalması diye vahşi sulamada biriken sular direne ediliyor. Çocukların futbol maçı yaptığı sahanın çimle döşenmesine başlanıyor.

Külliyeimizin Genel Müdürü Mersinli Hasan Hafızoğlu, Tekirdağlı açımız Ertan bey, eski Milli görüşçülerden ve profesyonel eğitimci Türkçe öğretmeni Kemal bey kendilerini yetimlere adanmışlar.

Yetimhanemizde iki tane Yusuf adlı Nobyan çalışıyor. Biri uzun boylu Tavi Yusuf diğeri ise sünnet-i seniyyeye göre bıraktığı sakalı dolayısıyla Zulhilye Yusuf, yani sakallı Yusuf. Sohbetleriyle bizleri şad ediyorlar.

HARTUM-FİL HORTUMU

Güneyden gelen Mavi ve Beyaz Nil'in buluştuğu yerde sırf aluvyondan, verimli Nil çamurundan oluşan bir ada meydana gelmiş. Üzerinde bir sıra ev yapılmış. Üzerinde sulu tarım yapılıyor.

Şehirde sadece ana arterler asfalt döşeli. Ülke elitlerinin ikametgâhlarının bulunduğu çarşı ve sokaklar yine bakımlı yollarla kesişiyor. Hindistan'dan getirilen devasa bir demir köprü mavi Nil üzerinde iki yakayı birbirine bağlıyor.

Hartum ufkunu değiştiren fantastik binalar uzaklardan seçiliyor. "İşte bu Kaddafinin oteli" diyorlar. Benzerliği dolayısıyla "yumurta otel" diyorlar.

Burc-el Fatih için de "Bu da Kaddafi'nin kızının yaptırdığı otel" diyorlar. Gurubumuzla birlikte Hartuma gelmişken mavi Nil üzerinde gemiyle kısa bir nehir turu yapalım istiyoruz. Ücretlerimizi ödüyoruz. Sudan para birimi CUNEYH. Bizim bir Türk Lirası 3.5 cüneyh tutuyor. Türk lirası Sudanda konvertibl paralar arasında değer görüyor.

Dik merdivenlerden Güverteye çıkabilene önce mecburen bir can simidi giydiriyorlar. Bizim kalabalığı gören diğer guruplar "batarız" korkusuyla kıyıda oturup çay içmeyi tercih ediyorlar. Güverteye dengeli biçimde dağılıyoruz ve batma tehlikesiyle uyarılıyor.

Su yüzünde yeşil dallar, ot yumakları ve kütükler Mısır'a doğru hızla akıp gidiyor. Nil sefasını tehlikeli-korkulu ama nefis bir gezi olarak hafızamızda muhafaza edeceğiz.

Çarşıda ve camide bir tek şişmana rastlayamazsınız. Hepsisi de babayiğit, fidan gibi, güzel ve güleç yüzlü insanlar. Erkekler cuma günleri ibadete temiz beyaz cellabiyelerle gidiyorlar.

Nobyenlar da müminlerin bayramı-cuma günleri camiye Beyaz Asye'lerle gidiyorlar. Hele Sudan hanımları rengârenk kıyafetlerle bayram şenliklerine ayrı zarafet katıyorlar.

Medresetul İstanbul bu sene ikinci eğitim yılını idrak ediyor. Bugün mevcudumuz 130 öğrenci fakat her sene yeni bir sınıf açılıyor. Çocuklar ilk gelişlerinde yalnız kendi kabilelerinin dilini-şivesini konuşabiliyor. Ortak dil Arapçayı okulumuzda bir yılda öğreniyor ve bülbül gibi konuşmaya başlıyor.

Çoğu çat-pat Türkçe de konuşuyor.
Yalnız çocuklarda yaşama kültürü yok.

Hijyen yok. Köylerinde veya ormanda hayata yalınayak başlamışlar. Ayakkabı ve terlikleri verilmiş ama giymeye niyetleri yok. Namaz öncesi abdest almak hariç ellerini yıkamıyorlar. Yatakhane de ranzalar üzerinde hoplayıp zıplayarak ortalığı dağıtıyorlar.

Eğitimde esas Kur'an dersleridir. Çocuklar kolay okuyor, kolay öğreniyor ve kolay ezberliyorlar. Kur'andaki evrensel örnekler-Kur'an kıssaları haftada iki saat ders olarak işleniyor. Çocuklar arasında çok sayıda hafızlığını tamamlamış olanlar var.

Fakat Ku'an-ı Kerim sadece yüzünden okunmak için değil, amele dönüşmesi yani hayata hâkim olması için anlamının bilinmesini şart koşar.

Sudanda Türkiye'den daha fazla Kur'an okunur ezberlenir fakat manası bilinmez. Okurken bu ayet yeni nazil oldu ve doğrudan bana hitap ediyor diye anlamak ve yaşamak durumundayız.

Okulumuz Medresetul İstanbulda ilköğretim 8 yıl, lise ise 4 yıl olarak programlanmış. Okulumuz inşallah Akademi'ye dönüşecek. Bu ilim merkezinden yetişen gençler inşallah ilerde Sudanı yönetecekler. Hayali bile insana heyecan veriyor.

Yetimler arasında Hartum ve yakın çevresinden gelenler arasında ayda-iki ayda bir defa dahi olsa ziyarete gelen anneleriyle görüşme imkânı bulabiliyorlar. Bizim için anne ile çocuğun sarmaş dolaş muhabbetleri görülmeye değer manzaralardandı. Okulda yılboyu eğer varsa, anne ve kardeşlerini hiç göremeyen 1500 kilometre uzaklardaki Darfur'dan gelen çocuklar vardı. Mürebbiyeler, yatakhane de her gün uykusunda "Anne!" diye ağlayan çocukların sesine uyanıyorlardı.

Arapça, Türkçe ve İngilizce öğrenirken, geldiklerinde paylaşmayı bilmeyen çocuklar kısa zamanda ikramı ve veren el olmayı öğreniyorlar.

İNŞALLAH-BUKRA-MA'LEŞ

Sudanlıları günlük hayatlarına hâkim üç alışkanlıkları var. Buna Sudanda İBM diyorlar. İBM Sudanlının olaylar karşısında aldığı tavrı belirliyor.

İ-İnşallah.

B-Bukra yani Yarın.

M-Ma'leş- önemli değil.

Yardımlaşmayı bilmiyorlar, böyle bir alışkanlıkları yok. Mesela kadrolu olarak çalıştığı kurumda temizlik yapan, koştururan, kurban kesenlere ayrıca yevmiyeleri verildiği halde onlar bir de bahşiş bekliyorlar. Eğitimsizlik ve cehalet diz boyu.

Yasalara göre her yabancı vakıf yeni bir Sudan vakfıyla mutlaka işbirliği yapmak zorunda. 22 dönüm arazi üzerine inşa edilen vakfımız İstanbul'un Sudan şubesi oluyor.

SUDAN OSMANLI VİLAYETİ

Sudan'ın bugünkü sınırları Osmanlının Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın 1821 yılında belirlenmişti. İngiliz işgalinde uzun süre direnen Sudan nihayet 1956'da bağımsızlığını ilan etmişti. Darbeler döneminden sonra Ömer Beşir'le birlikte Devlet sisteminde İslam hukuku öne çıkarılınca Amerika yandaşlarıyla birlikte Sudan'ı terörist ilan etmişti.

Toplum genel de cahil ve eğitimsizdi. Ömer Beşir'e göre asıl eğitimle beraber halk yeniden

inşa edilebilirdi. Okur- yazar oranı % 75 den Ömer Beşir'in gayretiyle % 45'e yükseldi. Sudan'da sadece 5 üniversite varken, yenileri açıldı. Üniversite sayısı 15 oldu. Her üniversiteye bağlı 10 fakülte universal eğitime başladı. Başta tıp ve teknik olmak üzere Sudan üniversitelerinden 210 bin öğrenci mezun oldu.

ABD, Sudan'a gıda ambargosu koydu. Azla yetinen halk ektiğini biçer, yinede Amerika'ya muhtaç olmayız dediler. Arkasından ABD, Sudan'a ekonomik ambargoyu dayattı. Ömer Beşir gümrük ve vergi muafiyeti getirerek yabancı sermayeye kapılarını açtı.

Sudan büyük bir tarımsal güce sahip. Ömer Beşir döneminde verimli arazilerin yüzölçümü ikiye katladı. Tarım araçları modernize edildi.

Sudan'da altın ve petrol rezervlerinin çok fazla olduğu tespit edilince ABD, AB ve İsrail'in ülkeye ilgisi arttı.

Okulumuzdaki 6-11 Yaş arası yavruların hepsi de babasıydı. Babaları ABD'nin programladığı iç savaşta ölmüşlerdi ekserisi. Türkiye'den getirdiğimiz bütün kırtasiye malzemelerini, kıyafetleri ve gıda maddelerini nakdi ve aynı ne varsa takdim ettik.

Avluda zaman zaman çocukları toplayıp, birer-birer dağıttığımız sakız çikolata, oyuncakları telaşsız ve sadece bir tane alıyor, yanlışlıkla bir ikincisini uzatmışsak, kesinlikle almıyor ve geri veriyorlardı. Şimdiden gözü gönlü bol yetimlerin iyi eğitilebilecekleri kesindi.

Bir akşam bahçede Kur-an halkaları oluştu. 11 yaş çocukları aralarında tamamı hafızdı. 6-11 arası çocuklar ise son iki cüz ve bütün namaz surelerini ezberlemiş olduklarını gördük.

12 Ekim 2013 günü Hartum da hava sıcaklığı 47 derece idi. Ankara Vali Muavini Turan Atlamaz beyefendiyle birlikte kaldığımız odada, aynı hem serinletici klima hem vantilatör çalıştığı halde gün boyu ter içindeydik. Sudan'ın %25'i çöl %25'i ise çayır ve otlaklarla kaplı. Geriye kalan kısım ise ehili tarım alanlar ve ormanlarla örtülüdür.

İki nehrin birleştiği bir alüvyon uzantısı üzerinde kurulup genişleyen Hartum şehri geniş bir alana yayılır. Hartum fil hortumu demektir.

Ülke petrol, uranyum ve altın zengindir. Fakat Avrupalıların emperyal -yayılmacı müdahaleleriyle ülkenin sahibi olan Sudanlı Nobyanlar, büyük bir hazinenin fakir bekçileri konumundadırlar.

Özellikle Nil Boyunca pamuk ve pirinç tarımı yapılır. Geniş otlaklarda, deve, sığır keçi ve koyun yetiştirilir. Madencilik daha çok Darfur bölgesinde yapılır.

Sudan'ın ihracat malları arasında, 1960'dan beri çıkarılan petrol, pamuk ve canlı hayvandır. İthalat malları ise Gıda, ilaç buğday ve tekstil ürünleridir.

İhracatın % 82'si Çine yapılır. Hatta ithalatın da % 27'si yine Çin'den Sudan'a yapılır.

SUDAN DARBELER TARİHİ

1956 Yılında İngilizlerden sözde bağımsızlığını kazanan Sudan iki sene sonra bir askeri darbeye tanıştı. 1969'da yaptığı darbeye yönetime el koyan General Cafer Numeyri, kendisine karşı yapılan 1872 ve 1976 darbelerine rağmen yönetimde kalmayı başardı. Fakat kendisi yurtdışındayken 1981'de yapılan darbeye Numeyri de devrildi. 1969'da darbeye ülkenin başına geçen General Ömer El Beşiri hala devlet başkanı olarak görevini sürdürmektedir.

Petrol zengini olduğu için, emperyalist müdahalesinin hedefi olan Sudan halkı, eğitimsiz, yoksul ve fakir bırakılmıştır.

Kuzey Sudan da Emperyalizme karşı bilinçli Müslümanlar yaşıyordu. İlgililer Kuzeyde dikiş tutturamadılar. Güney Sudana ve özellikle bugün başkent olan Juba'ya çöreklandılar. Güney Sudan

dağlık- ormanlık bir bölgeydi. Madenlerden uranyum, altın zenginiydi. Ayrıca bizim Kerkük gibi petrol denizi üzerinde yüzüyordu.

İngilizler ve onları takip eden Amerikan sömürge valileri, her kabileye övünecekleri ayrı ayrı kimlikler verdiler. Çoğu Animistolan ve ormanda avcılık ve toplayıcılıkla geçinen kabilelerin ellerine silah verdiler. Büyük Sudanın bağımsızlığını ilan ettiği 1956'dan itibaren güneydeki kabileler Hartum başkenti Sudan'a yani kendi devletlerine karşı gerilla savaşını başlattılar. Teşvik ederek destekledikleri gerillalara Avrupa'dan geçen N60'lar Kızılhaç, Amerika ve İsrail sürekli yardım etti. Temmuz 2011 de zorla kurdukları Güney Sudan devlet içinde "B" planı icabı iç çatışmaları başlattılar. 55 yıldan beri süren Sudan iç savaşında 2 milyon insan öldü. 20 bin insan sakat kaldı ve 4 milyon insan da çoğu kuzeye, güvenli bölgelere Hartum ve Port Sudana yerleştiler.

Güney Sudan için 2005'de zoraki özerklik. Bağımsızlığın yolunu açtı. Tüm dünya varlığını çalıp-çırpıp sömürüp egemen olmak isteyen Avrupalılar asıl suçlular ve katillerdir. Fakat güçlüdürler çünkü ölüm kusan silahları var.

Ömer El Besimi Sudan'ın en liyakatli devlet başkanlarından biridir. Beşiri Sudan'ın bölünmesine karşı olduğu ve ABD- İsrail Planına rağmen zamanlama olarak bölünmeyi geciktirdiği için Amerika İsrail ve Avrupa Birliği tarafından, soykırım yapmak suçlamalarıyla istenmeyen adam Persona Nongrata ilan edildi. Çemberi Daralttılar.

Sudan ve Ömer Beşiri yalnız ve desteksiz bırakıldı. Hatta Ömer Beşiri hakkında tutuklama kararı çıkartıldı. Bosna celladı Miloseviç katili gibi Lahey de insan hakları mahkemesine çıkarılmakla tehdit edildi.

Devlet Başkanı Beşiri yıllarca yurtdışına çıkmadı, dünya kamu oyunda mutlak yalnızlığa itildi. Başta Türkiye olmak üzere hakkaniyet sahibi hiçbir Müslüman ülke sadra şifa bir yardımda bulunamadı.

Çaresiz kalan Ömer Beşiri, J. Busık 'ın 2001'de ilan edilen yeni haclı seferine karşı tek başına direnemedi ve Amerika'nın isteklerine tehditlerine ve yaptırımlarına teslim olmak zorunda kaldı. 9 Temmuz 2011 günü Haçlılar Sudan'ı ikiye böldüler. Güney sudan bağımsız devlet olarak ilk tanıyanda mecburen Ömer Beşir oldu. 55 yıllık misyoner faaliyetlerine rağmen güneydeki Aministler'in ancak %25 i Hıristiyan oldular. Ömer Beşiri'nin verdiği güvenceye rağmen kuzeydeki Hıristiyan'lar nüfus potansiyellerini arttırarak, güçlendirmek için 1 milyon Hıristiyan Nabyan Güney Sudan'a cazip vaatlerle göç ettirdiler.

Bugün güney Sudan'daki 10 milyon nüfusun % 75 'i Arapça konuşuyor ve Sudan halkı % 25 Hıristiyan.. Fakat garaibul-acaib Resmi dil İngilizce, din Hıristiyanlık.

Güneyin yerlileri aralarında kabileler halinde yaşayan dört milyon Müslüman halk Kızılhaç ve ABD'den gelen N60'ların asimilasyonuna amade..

YED-İL AVN-YARDIMELİ

"Milleti Toplayın" uyarısıyla tüm öğrencilerle birlikte çimenlerin döşeli olduğu alanlarda toplandık. (Karne Dağıtma) töreni Türkiye'den gelen her misafir bir yavruya onu öperek başını okşayarak karnesini verdi.

Camide sabah namazından sonra çocuklarla daha çok ilgilenme imkânımız oluyordu. Yüzümüze elimize dokunuyorlar, beyaz adama dokunmak nasıl bir şey! Niçin bizim rengimiz siyah da onlar beyaz? 6 yaş çocuklarından zayıf ve hafif oluşlarıyla, sırtımıza almamız, kolay oluyordu.

Adapazarlı yoldaşım Ahmet bey, yahu birini attım havaya, Gerisi girdi sıraya ... diyor.

Çocukları hamaya ata –tuta kollarım hamladı.

YETİM HANEMİZ VE İDUN SAİDUN

Yetimhanenin mescidinde bayramlaşıyor, Bayramınız kutlu olsun yahut “İdul Adha mübarek” veya “İdkum mübarek” Türkiye’den bize emanet edilen kurbanları isimleri okuyarak kesmeye başlandı. Önce yetimhaneye ayrılan kurbanlar kesiliyor. Hatırlanacaktır, daha çok 2003 Darfur olaylarıyla Sudan dünyanın gündemine girdi. Fakat kimse fazla ilgilenmedi. Her İslam ülkesi kendi başına sarılan belalarla meşguldü.

Unutulmaz bir tabloydu. Anasının kaçarken, bırakıp gittiği bir çocuk, arkasında onun hareketsiz düşeceği anı kollayan yırtıcı bir kuş. Akbabanın önünde ölmesini beklediği 2-3 yaşlarında bitkin bir çocuk.

Darfur eyalet valisi temsil ettiğimiz “YED-İL AVN” Yardımcı İnsani Yardım Vakfına geniş bir alan gösterdi. Fakat ciddi güvenlik sorunu vardı. Amerika için Güney Sudan’ı Kuzeyden koparmak yetmezdi. Darfur’u da ayrı-bağımsız bir devlet olarak koparmak şarttı. Terör programı, kabilelere dağıtılan, silahlarla devam etmeliydi.

Biz yetimhanemizi Darfur’a değil de HARTUM’a yapmak zorunda kalıyorduk. Yetimhanemizin kuruluşu ilk kurban bağışıyla başlamış.

2010 yılında yapımı programlanan bina, yanı Dershaneler- Yemekhane , yatakhane , mescid ve çevre düzenlemesiyle birlikte 18 ayda inşaat tamamlanıyor. Önceden belirlenen- söz verilen yetimler yağmur gibi dökülmeye başlıyorlar.

Bu yıl elhamdulillah ikinci ders yılımız.

İlerde bir akademiye dönüşecek olan yetimler külliyesinde çocukların daha sağlıklı şartlarda eğitilmeleri için çevre düzenlenmesiyle ilgili inşaat çalışmaları sürüyor.

Yetimhanenin bütün ihtiyaçlarının karşılandığı kaynak ve imkanlar Türkiye’den geliyor. Yani bizler getiriyoruz.

Şu anda 130 kapasiteli yatakhane var. 1. 2. 3 sınıflarımız da eğitim görüyorlar. Bu çocuklar 0-6 ile 0-7 yaşları arasında yetimhaneye kabul edildiler. Toplam 12 yıl eğitim görecekler. Şimdiden – lise- gimnazyum programa alınmış. İnşaat yeri belirlenmiş. Müfredatımız Sudan milli eğitiminin rutin programı olacak.

Sosyal bilgilere ek olarak. Kuran ve Türkçe öğretilecek.

Çocuklar için 8 koruyucu anne merhametli mülayim, sevecen ve güler yüzlü mürebbiyeler görevlendirilmiş.

Ancak çocuklarda yaş yükseldikçe yatakhane mekan sayısı azalıyor, yer sıkıntısı başlıyor. Bunun için 3 kat inşaatının kabası tamamlanmış.

Kelam Kesir-Amel Mafi

Sudan yerel eğitiminde genel bir alışkanlık var; tekrar ve ezber.

Şafii ve Malikiler var. Hambelilerin Kuran ı farklı yorumları var.

Sudan da vahhabiler ve selefilere var. Ve sudan da ihvan-ı müslimin var. Bizim cerrahiler ve Mevleviler gibi dansla zikir yapan Tarikatlar var.

Bid'at diz boyu. Kelam Kesir, Amel Kelil. Yani laf çok iş yok. Yerli vakıflar var. Ensar-u suni vakfı ve ene Sudani (Ben Sudanlıyım) vakfı.

Türkiye'den 8 ayrı vakıf, insani yardım kuruluşu ve cemaat okullarla Sudan eğitimine destek veriyorlar. Süleyman Hilmi Tunahan hazretlerinin talebeleri Kuran Kursları açmış. Aziz Mahmut Hudayi vakfı Abdullah Büyük hocayla çalışıyor. Kimse yok mu ile cemaat okulu elit kesimin çocuklarına paralı eğitim veriyor. Hira dergisini çıkaran hira kültür merkezi kurulmuş. Türkçe- Arapça dil kursları açılmış.

Üç yıldır hizmet veren Yardımelî nin açtığı Medresetül İstanbul ise Sudan standartlarının üzerinde eğitim veriyor.

Türkiye'den gelenler

Her türlü karışıklıklara rağmen bugün Hartum'a bağlı Afrika devlet üniversitesinde kız-erkek 200 Türkiye'den gelmiş öğrenci eğitim görüyor. İlk yıl önce Arapça öğreniyor sonra da ilahiyat ı tercih ediyorlar. Mavi Nil üzerine yapılan abidevi köprüden geçiyoruz. Hartum 7 milyon nüfuslu Sudan'ın başkenti. Şehrin 3.5 milyon nüfuslu bir merkez ilçesi var. Omdurman, açılımı "ümmü derman". Geniş bir alana yayılmış. Tek kat evlerden oluşan evlerin sokakları toz içerisinde. Omdurman semtinin üzerinden yüksek gerilim hattı geçiyor. Ama semte su yok elektrik yok. Yoksul ve fakir bir semt.

Amerika büyük elçiliği şehir dışında. Etrafı boş bir alanla çevrili kale gibi bir yapı. Bizim külliyyeye giderken bu Afrika'daki fitne ocağının yanından geçiyoruz. BM İran , Suriye, Kuzey Kore ve hele bölünüp güney Sudan gibi bir uydu devlet kuruluncaya kadar Sudan da terör listesinde yer alıyor. Özel İngiliz ve Fransız okulları sömürülerinin sürekliliği için yerli truva atları yetiştiriyorlar.

Türkiye'den gelen müteşebbisler çimento fabrikası, tuğla fabrikaları, lokantalar, okullar ve alışveriş merkezleri kurmuşlar. Tüm kurumların kapısının üstünde mutlaka ayıldızlı bayrak asılı.

Biz SOBE halkı fakirlerine bayramın birinci günü kurbanlarımızı kesip hisselerini dağıtıyor ve iki kuyu açıyoruz. Bir-ul Ma . Kuyulara esma-ul hünsadan Ya Şafi, Ya Latif adları veriliyor. Yine Hartum un bir semti olan BAGIR da İhsan ASLAN a ait bir fabrika var. ASLAN ÇİMANTO. Hem sudan a hizmet hem de kazançlı bir yatırım.

Sudan devlet başkanı Ömer BEŞİR Amerika tarafından yıllarca istenmeyen adam- Persona non grata ilan ediliyor. Sudan yıllarca terör listesine alınıyor. Devlet başkanı Ömer BEŞİR ülkesinin dışına çıkamıyor. Yıllarca süren yaptırımlar ve tehditler karşısında Ömer BEŞİR çaresiz kalıyor Sudan bölünüyor. Amerikanın zorba baskısıyla Güney Sudan ı ilk tanıyan mecburen Ömer BEŞİR oluyor.

Şehrin merkezinde bulunan Şea'r Sittin yani 60. Caddede Sudan da Büyükelçiliğimize kayıtlı 4500 türk yaşıyor. Şea'r Sittin Türklerin en çok ve en kalabalık olduğu cadde. Sudan da en çok Hataylı ve Konyalı var. Sudanda milli gelirden bölüşüm adil değil.

Türkiye dahil hiçbir İslam devleti Sudan'a sadra şifa bir yardımda bulunamıyor. Şehrin ortasında büyük bir ilaç fabrikasını kimyasal madde imal ediyor bahanesiyle Amerika havadan bombalıyor. Serum ve pediyatrik antibiyotik de üreten fabrikanın bombalandığı ay Sudan da ilaç bekleyen 700 çocuk vefat ediyor.

Beytul Arus

Bayram şenlikleri hiç görmediğimiz kadar coşkulu. Bayramlarını kutlamaya gittiğimiz kuzey sudanda en kalabalık olarak Mahas kabilesi yaşıyor.

Bir Nobyan evine misafir oluyoruz. “ işte diyorlar Menzil Nubi- Nobyan evi evin çatısı kamış örülü. Duvarlar çamur ile siğir mayısı yani yumuşak tezek karışımı sıvanmış. Bu evler dışarıdaki yakıcı 45 derece sığa rağmen odayı serin tutuyor. Kışın sıcak yazın serin.Sanki Beytu Arus yani düğün evi.

Sevakin Köyünde bizim Topkapı sarayının giriş kapısı yapılmış Topkapının minyatürü. Avluda beytul arus – düğün evine gelin çadırı. Çocuklar bize dans gösterisi yapmaya başlıyor. Batı Sudan tarzındaki bu oyunlara el Bunn dansı diyorlar. Çocuklardan kahve ile ilgili şarkılar dinliyoruz.

Mısırı yönetenler binlerce yıl nobyanlar olmuş. Sudan genelinde 250 adet büyüklü küçüklü pramit var. Her piramit bir mezar taşı. Mısırdaki 4 adet.

Arefeden önce omdurman (ümmü derman) pazarından sürü halinde ve toplu olarak uygun fiyata büyük baş hayvanı alımı yapıyoruz. Besi şirketleriyle pazarlık yapıyor. Ve telefon temasını kesmiyoruz. Hartum’un 300 km dışındaki besi çiftliklerindeki kurbanlık hayvan alımı için görüşmelerle siparişlerimizi veriyoruz.

Kurban bayramının ilk 3 günü sudan’ın 24 değişik noktasında toplam 254 baş hayvanı kesiyor, dışımızdaki yetimhanelere ve muhtaçlara dağıtıyoruz.

Ayrılarak bağımsız ayrı bir devlet olduğunu ilan eden Güney Sudan sınırındaki 4 ayrı mülteci kampına 15 adet büyükbaş kurban kesip dağıtıyoruz.

Darfur ve Cezire eyaletlerinde kesiyor ve her hayvanı 40 aileye paylaştırınca 10 aileye kurban eti ulaşmış oluyor. Kesime giderken sürüden kaçan bir danayı 20 km kadar arabayla kovaladıktan sonra ormanda yakalıyoruz. Yol üzerindeki Darul Selam köyünde şubesi bulunan şehitler derneği mensuplarına kesip dağıtıyor.

Güneyde ormanlar içinde bir yetimler köyü kurma aşamasındayız. Bizim külliyesimizden her gün Hartum’un başka bir yetimhanesine günde bir kere pilav ve makarna olarak pişmiş yemek yardımı yapılıyor.

MEYVE SEPETİNDEN YOKLAR ÜLKESİNE

Sudan da zengin petrol rezervi ve altın madenleri tespit edildikten sonra Amerika tarafından Sudan’ın birliğine karşı planlı terör başlatıldı.

Daha önce Sudan zengin ve asude bir barış ülkesiydi. Tüm Afrika’yı besleyen bir meyve sepetiydi.

Kolay sömürebilmek için ülke iç savaşla zıorla bölündü. Yetmedi, güney Sudandan sonrada büyük bir parça olarak Darfu koparılmaya çalışılıyor hem de kanlı bir şekilde.

Şimdi sudan fakirleşmiş. Yoksulluk yaygın gıda kıt. Kurban etini güneş de kurutuyor ve yıl boyu kesip –rendeleyip çorba yaparak yiyorlar. Yarım asırlık terörden sonra şimdi o bereketli Sudan bir YOK’lar Ülkesidir.

Su yok,

Ekmek yok,

Okul ve eğitim yok,

Açlık var,
Yoksulluk var,
Cehalet var,
Tembellik var,
Yaygın eğitimsizlik var.

İngiliz ve Fransız okullarında eğitim görenler, emperyalist emellere hizmet edecek şekilde yetiştiriyorlar.

Ayrıca şehrin elit kesiminin çocuklarını büyük paralarla okutan özel okullar yine Amerika'ya hizmet eden beyinler yetiştiriyor.

Bizim yetimler külliyesinin bir çığır açarak medresetül İstanbul'da Sudan standartlarının üstünde eğitim veriliyor.

Ondurman – Ümmü derman mahallede gezerken evleri ziyaret ediyoruz. Bir ailede ana baba dört çocuk bir leğen var o kadar. Bütün varlıkları bir yemek tabağından ibaret. O zaman “Efendim ben üçyüz-beşyüz lira vermişim-göndermişim” demeye hakkımız yok. Yok, öyle ucuz kahramanlık önce memleketimizden sonrada tüm dünya mazlumlarından sorumluyuz.

Darfur ve Güney Sudan

Aç bir kola kahrolsun Amerika. Bu vecize saygıdeğer dost A. Dilipak'a aittir. Ama cuk oturuyor.

Sudan'da iç harp ve işgalin doğurduğu işsizlik ve yoksulluk içinde dünyaya gelen nesiller ülkeyi terk etmeye başladılar. Türkiye'ye iltica etmek veya Türkiye üzerinden başka bir ülkeye geçmek için Ankara'ya gelen en az 100 aile Altındağ ve Sitelerin metruk mahallelerinde yaşıyorlar.

Sudanlıların günlük konuşma dillerinde Osmanlılardan kalan Türkçe kelimeler yaşıyor.

Abla , Tiyze , Bingbaşı, Karakon, Savuş, Kedise - Kedi , Şevirme-Döner Kebap , simit ve zokak.

Çarşıda Hataylı bir hemşerimin açtığı Reis Pizza Nobyanları lahmacuna alıştırmış. Antalyalı bir hayırsever iş adamı tarafından Hartum halkına hizmet eden Özel Antalya hastanesi açılmış. Pena PVC profil kapı – pencere şirketi. Köşede berber kristal ve harcı alem bir lokanta Aspava açılmış.

Amerika, İsrail ve AB ülkeleri yani tüm dünyayı sömüren esas vahşiler Afrika'nın ortasında iki türlü savaş başlatmışlar. Birincisi NGO – Sivil Toplum Kuruluşları ile misyoner ve ajanlar, çoğu avcılık ve toplayıcılıkla yaşayan animist kabilelere silah ve para veriyor komşu kabilelerin üzerine gönderiyorlar. Bir keresinde arazi yüzünden iki kabile arasında çıkan kavgada 50 kişi ölüyor. Batının geniş düzlüklerinde Fur kabilesinin yaşadığı topraklara Darfur yani Furların evi diyoruz. Fakat Darfur da Furlardan başka 16 kabile daha yaşıyor. Amerika bu farklılıkları silah olarak kötüye kullanıyor. Kabileler arasında rekabet, düşmanlık ve karşılıklı silahlanma savaşı başlatıyor. İkincisi de Darfur ve güney sudan da yaşayan kabilelerin Hartum başkentli devlet kuvvetleri ile savaşması en çok Amerika ve İsrail i memnun ediyor.

Bana kara diyen dilber.

Yetimlerle iyice kaynaşıyoruz. Artık birçoğunu gitmeye yakın isimleriyle tanımaya başlıyoruz. Onların öğrendiği Türkçeye pratik yaparak destek oluyoruz. Ankara vali muavini Turan Bey çocuklardan üçünü

evlat edinmek istiyor. İkisini de biz Ankara'ya getirip nüfusumuza kaydetmek istiyoruz. Niyetimiz dualarla arşa yükseliyor. Ayrılık vakti yaklaşıyor. Vedalaşırken sanki öz torunlarım, öz yavrularımdan ayrılıyorum. Karşılıklı hepimizin gözleri doluyor.

İkinci sınıftaki Darfur'lu Abdurrahman daha önce Karaca Oğlan'dan ezberlediği ve bize birkaç kere söylediği türküyü tekrar söylüyor:

Bana kara diyen dilber,
Kaşların kara değil mi?
Ağalar beyler içerler,
Kahvede kara değil mi?